

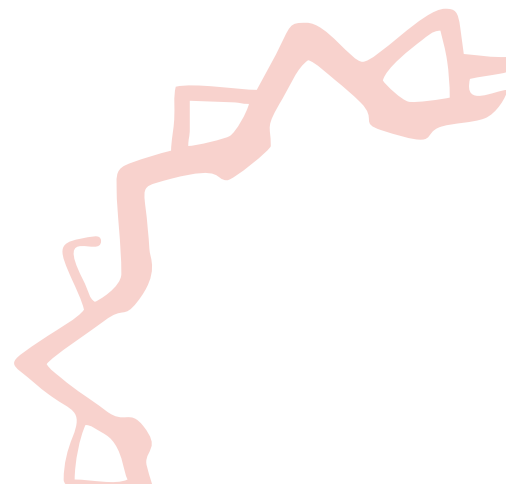
Figur 1: Bilde av barnehagen og deler av uteområdet

Årsplan barnehageåret 2026-2027

Langøyåsen barnehage

Vedtatt av: SU

Dato: 25.08.2026

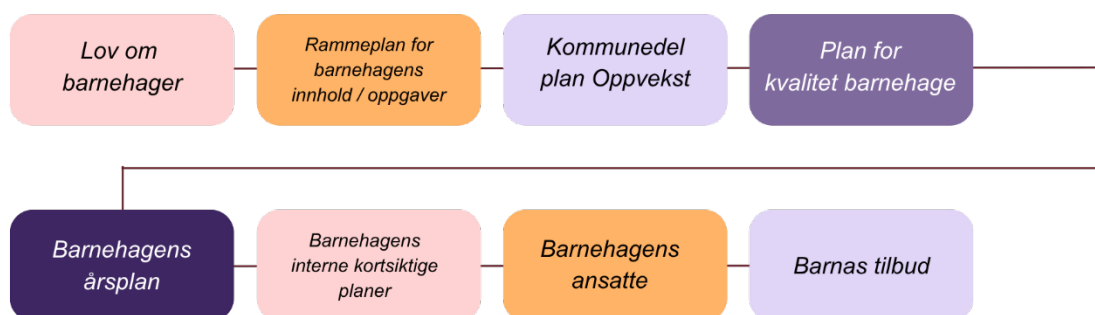

Forord

Å bidra til at alle barn får en god start i livet er den viktigste investeringen vi kan gjøre som samfunn. Barnehagen er det første og frivillige steget i et helhetlig utdanningsløp og legger grunnlaget for videre utvikling, læring, dannings og demokratisk deltakelse. God kvalitet i barnehagen er en forutsetning for at barn skal få en god start og gode muligheter videre i livet.

Alle virksomheter i Fredrikstad kommune har en felles visjon «Sammen løfter vi Fredrikstad», hvor verdiene inkluderende, ansvarlig og modig står sentralt og skal være gjeldende i arbeidet vårt. I kommuneområde oppvekst jobber i fellesskap med kvalitetsutviklingen «[sammen om en god oppvekst](#)».

Fredrikstad kommune har felles mal for årsplan i de kommunale barnehagene. Hver barnehage utarbeider sin årsplan ut fra de fastsatte rammene. Disse rammene er i tråd med kravene som er beskrevet i barnehageloven med forskrifter. Årsplanen er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Den bygger på FNs barnekonvensjon, Lov om barnehage, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver samt den politisk vedtatte Plan for kvalitet i barnehagen. Planen følger opp Kommunedelplan for oppvekst 2021–2032, heretter kalt oppvekstplanen, som angir retningen for Fredrikstad kommunes oppvekstpolitikk i perioden fram mot 2032. Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

Figur 2: Kommunens planhierarki

Årsplanen er veiledende for ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske arbeid. Innholdet skal være gjenkjennbart i barnehagens praksis og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre. Barnehagen er en del av «laget rundt barnet», og et tett og godt samarbeid med foreldre er viktig for kvaliteten og for å skape helhet og sammenheng i barns hverdag.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Lykke til med det viktige arbeidet dere gjør for å skape gode oppvekstsvilkår i Fredrikstad kommune.

Ønsker dere alle et godt barnehageår!

Gøril Pedersen Bjerknes
Kommunalsjef barnehage

Innhold

1 Informasjon om barnehagen.....	3
2 Kvalitet i vår barnehage	4
2.1 Pedagogisk grunnsyn.....	4
2.2 Pedagogisk arbeid	4
2.3 Barnehages arbeid med satsningsområdene	6
3 Barnehagens formål og innhold.....	7
3.1 Omsorg	7
3.2 Lek, læring og danning	7
3.3 Medvirkning	7
3.4 Barnehagens leke- og læringsmiljø.....	8
3.5 Alle skal ha det trygt og godt.....	13
4 Barnehagens arbeidsmåter.....	14
4.1 Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	14
4.2 Fagområder.....	15
4.3 Digital praksis i barnehagen.....	16
4.4 Progresjon i barnehagen.....	16
5 Overganger	18
5.1 Overgang hjem-barnehage	18
5.1.2 Oppstart i barnehagen	18
5.2 Overganger innad i barnehagen.....	18
5.3 Overgang til skole og SFO.....	19
6 Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning	20
7 Bærekraft, mat og helse = livsmestring	23
Kildehenvisning	25
Vedlegg	25

1 Informasjon om barnehagen

Velkommen til Langøyåsen barnehage

Langøyåsen barnehage skal være et sted der både barn og voksne opplever trygghet, trivsel og tilhørighet. For oss er det viktig at barna gleder seg til å komme i barnehagen hver dag, og at dere foreldre kan være trygge på at barnet deres blir møtt med omsorg, respekt og engasjement.

I barnehagen skal barna få leke, utforske, lære, skape og oppleve mestring i et inkluderende fellesskap. Gjennom hverdagsopplevelser og lek legger vi til rette for utvikling, nysgjerrighet og læring. Mestring, glede, lek, trygghet, omsorg og læring danner grunnlaget for arbeidet vårt og preger møtene mellom barn, foreldre og ansatte.

Vi ønsker å være en åpen og inkluderende barnehage der alle blir sett, hørt og verdsatt. Sammen med barn og foreldre skaper vi et barnehagemiljø preget av trygghet, omsorg, humor og gode relasjoner. Barns medvirkning står sentralt i vårt arbeid, og vi ønsker at både barn og foresatte skal ha innflytelse på barnehagens innhold og utvikling.

Langøyåsen barnehage åpnet i 2010 og består av fem avdelinger. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser på toppen av Kråkerøy, med kort vei til skog og mark. Vi har egen gapahuk som brukes aktivt på turer, samt et variert uteområde med lekeapparater, husker, sandkasser, fotballbane og grillhytte. Uteområdet er tilrettelagt for lek, utforskning og mestring for barn i alle aldre.

Innendørs har vi lyse og funksjonelle lokaler som innbyr til lek, kreativitet og læring. Barna har blant annet tilgang til eget bibliotek og formingsrom, som gir gode muligheter for leseglede, skaperglede og utfoldelse.

Våre ansatte er kompetente, omsorgsfulle og engasjerte voksne som arbeider målrettet for å skape et trygt og godt barnehagemiljø. Med barna i sentrum og et sterkt faglig fokus legger vi til rette for at hvert enkelt barn skal oppleve trygghet, utvikling, fellesskap og livsglede.

Mer informasjon om barnehagen finner dere på [kommunens hjemmeside](#) og i [barnehagens vedtekter](#).

1 Kvalitet i vår barnehage

2.1 Pedagogisk grunnsyn

Pedagogisk grunnsyn omfatter ideene, oppfatningene, verdier, holdninger, menneskesyn og kunnskaper som ligger til grunn for våre pedagogiske valg og handlinger. Vårt pedagogiske grunnsyn er ikke uforanderlig, men endres i takt med ny forskning og kunnskap om barn og deres utvikling.

Hvordan vi i barnehagen tenker om og jobber med omsorg, lek, læring og danning henger tett sammen med vårt pedagogiske grunnsyn. Det er ikke rom for tilfeldig eller privat praksis, men våre avgjørelser og prioriteringer skal forankres og begrunnes ut fra et faglig ståsted hvor vi opptrer som profesjonelle lagarbeider – som en del av «laget rundt barnet». I det profesjonelle lagarbeidet anerkjennes det at de beste løsningene finnes i fellesskap med barn og foreldre, og på tvers av virksomheter, etater og profesjongrenser.

Plan for kvalitet, som er en operasjonalisering av oppvekstplanen beskriver det menneskesynet som er gjeldende for oss som jobber med barn i Fredrikstad kommune:

«Innenfor barnehage, skole og barne- og familietjenester ligger det til grunn at alle mennesker er like mye verdt, uavhengig av hva som ellers skiller oss. Dette beskriver et menneskesyn som er preget av respekt, menneskeverd og fokus på ressurser, muligheter og utvikling.»

«Det er også en del av vårt grunnleggende menneskesyn at barn lærer og utvikler seg i samspill med andre. Det er derfor en viktig del av en god oppvekst at alle barn er en del av et inkluderende barnehage- og skolemiljø.»

Vi som jobber i barnehage skal kontinuerlig reflektere over egen rolle i møte med barn og deres familie, og minne hverandre på at det er vi som er ansvarlig i disse møtene. I Fredrikstad kommune er teorien om den autoritative voksenrollen valgt som felles faglig rammeverk. Vi skal øve på den autoritative rollen i alle våre møter – med barna, familiene og med hverandre. Det er et mål at det skal jobbes for et autoritativt klima i virksomheten. Det handler om å oppnå god relasjonskvalitet på alle nivåer i barnehagen, samtidig som det kommuniseres og utøves tydelige og rettferdige normer og grenser i det daglige samspillet.

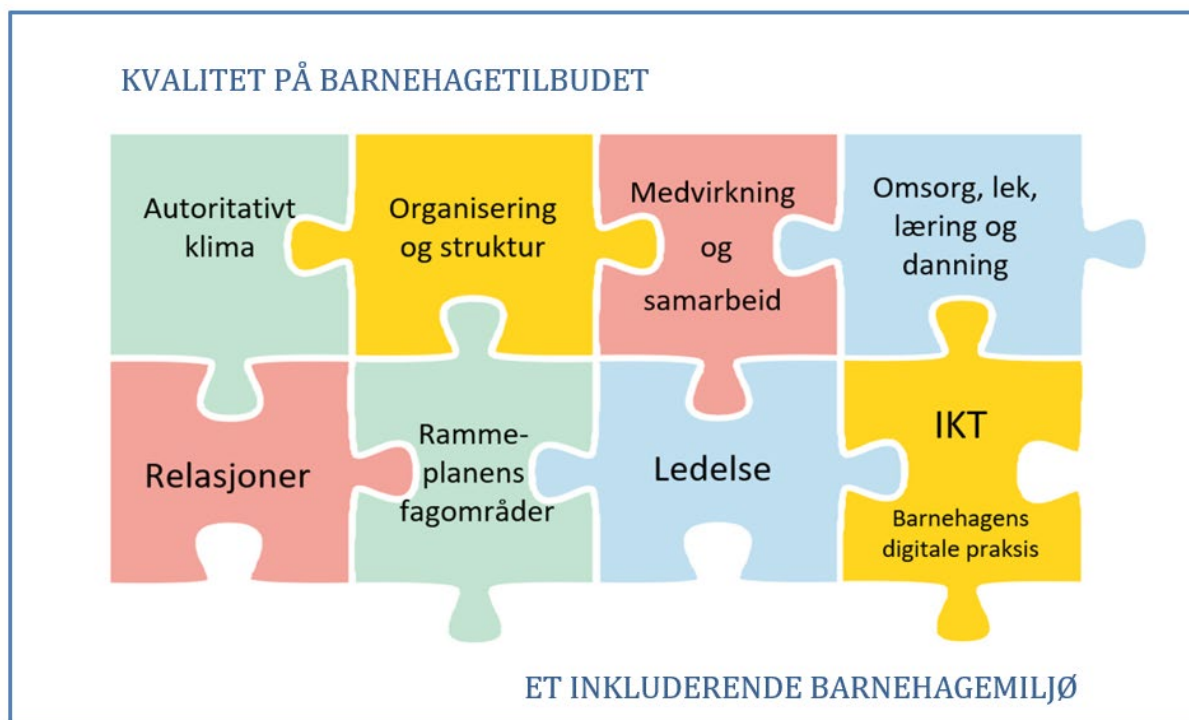
2.2 Pedagogisk arbeid

Pedagogisk arbeid i barnehagen bygger på vårt pedagogiske grunnsyn. Det henger sammen med valg som gjøres med bakgrunn i rammeplanen og nasjonale føringer, samtidig som det er tilpasset vår barnehages egenart. For å oppnå god kvalitet i vår tjeneste og i oppvekststjenestene generelt må vi jobbe for et felles verdigrunnlag og en felles forståelse av hva vi skal oppnå, både innenfor egen virksomhet og i møte med andre tjenester vi samarbeider med. Dette jobber vi med gjennom [Plan for kvalitet](#), sammen med de andre virksomhetene i oppvekstseksjonen.

Vårt syn på barn som kompetente og aktive utforskere i egne læringsprosesser preger arbeidet og innholdet i vår barnehagehverdag. Sammen med alle valg og mikroavgjørelser som gjøres av den enkelte medarbeider i vår barnehage, utgjør det til sammen kvaliteten på tilbudet barna får i vår barnehage. Lek, barnas interesser og engasjement er viktig grunnlag for det pedagogiske arbeidet. Barnehagen jobber tverrfaglig og fagområdene skal bidra til barna lek, læring og trivsel, samt bidra til allsidig utvikling og helse. Fagområdene flettes inn i hverandre gjennom aktiviteter, lek og turer- og må sees i sammenheng. Arbeid med

relasjoner, språk, lek, læring og de ulike fagområdene i rammeplanen, vil være representert samtidig i prosjekt og i hverdagsaktivitetene hos oss.

Rammeplanen sier at det allmennpedagogiske tilbudet skal tilpasses barnas behov og forutsetninger. Dermed skal barnehagens strukturer og organisering tilpasses barna og barnegruppen som til enhver tid går i barnehagen.

Figur 3: Modell som viser et sammensatt og helhetlig barnehagetilbud

Alt dette, og mye mer, utgjør deler av en helhet som sammen danner kvaliteten på tilbudet det enkelte barnet får i vår barnehage. Som et puslespill, hvor vi må jobbe for å finne hver enkelt brikke til å henge sammen:

2.3 Barnehages arbeid med satsningsområdene

Lek i et trygt og godt barnehagemiljø hvor alle barn skal oppleve tilhørighet og deltakelse.

Lek er barnas viktigste arena for læring, utvikling, vennskap og mestring. I vår barnehage skal alle barn oppleve å høre til i fellesskapet og ha mulighet til å delta aktivt i lek ut fra sine egne forutsetninger. Personalet skal være tilstedeværende, støttende og bidra til at alle barn opplever trygghet, inkludering og positive relasjoner.

Gjennom observasjon, relasjonsarbeid og bevisst tilrettelegging av lekemiljøet skal vi fremme gode leke-fellesskap der ingen barn blir stående utenfor. Vi skal støtte barn i å etablere vennskap, utvikle sosial kompetanse og erfare gleden ved å være en betydningsfull del av fellesskapet.

Målet er at alle barn hver dag skal oppleve tilhørighet, deltakelse og mestring i lek og samspill med andre.

Tilstedeværende voksne er avgjørende for et trygt og godt barnehagemiljø. Vi skal være aktive, observante og tilgjengelige i barns lek og samspill, slik at alle barn opplever omsorg, støtte, inkludering og mestring. Gjennom nærvær og gode relasjoner bidrar vi til at barn føler seg sett, hørt og verdsatt hver dag.

Vi skal ha en åpen og trygg tilbakemeldingskultur der ansatte deler erfaringer, reflekterer over egen praksis og gir hverandre konstruktive tilbakemeldinger. Gjennom dialog, samarbeid og faglig refleksjon utvikler vi en felles praksis som styrker kvaliteten i arbeidet og bidrar til et trygt og godt barnehagemiljø.

2 Barnehagens formål og innhold

3.1 Omsorg

Barnehagen skal gi god omsorg som preger alle situasjoner i barnas hverdag. Den skal komme til uttrykk når barna leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. God omsorg handler om å oppleve et miljø preget av aksept og anerkjennelse. Trygge og stabile rammer øker muligheten gode mestringsopplevelser, utvikling og læring.

I samspill med andre lærer barna å vise omsorg for personer rundt seg og de er i en konstant læringsprosess. Omsorg i barnehagen handler både om barn – barn-relasjoner og voksen – barn-relasjoner. Ved at barn får mulighet til å ta imot og gi omsorg, dannes grunnlaget for utvikling av empati, respekt og toleranse. Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet handler om hvordan vi gir omsorg.

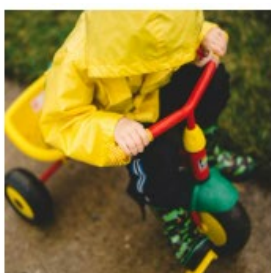
3.2 Lek, læring og danning

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og erfare at egen opplevelsesverden gjelder.

Barnehagens arbeid med lek, læring og danning vil bli synliggjort og utdypet videre gjennom årsplanen, spesielt i kapittel 3.4 Barnehagens leke og læringsmiljø.

3.3 Medvirkning

For at det allmennpedagogiske tilbudet skal kunne tilpasses barnas behov og forutsetninger er det avgjørende at vi jobber med barns medvirkning. Barns medvirkning er forankret i FNs barnekonvensjon og lovverket. Deres synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet. Å ta dette på alvor er en forutsetning for at barnehagehverdagen skal oppleves meningsfull for barn, at de får leke, lære, oppleve mestring og utvikle seg.

3.4 Barnehagens leke- og læringsmiljø

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Leke- og læringsmiljø er summen av de relasjonelle, kulturelle og fysiske forholdene i barnehagen, samt språkmiljøet. Vi har voksne som er bevisst sin rolle og forbildefunksjon for blant annet hvordan man lytter, gir konstruktiv respons, bruker kroppsspråk, talespråk og tekst i samspill med barn.

Det er alltid den voksne som har ansvaret for å skape og opprettholde et trygt leke- og læringsmiljø, samt bygge gode relasjoner i barnehagen.

Den autoritative voksenstilen innebærer en dynamisk kombinasjon av varm relasjonsbygging til barnet, og utøving av tydelig og grensesettende rammer. Dette vil kunne bidra som en beskyttelsesfaktor i barnas liv.

Foreldre har en viktig rolle og kan forebygge krenkelser og mobbing ved å være varm og grensesettende overfor sitt barn. For å oppnå et trygt og inkluderende barnehagemiljø er det viktig med et godt samarbeid mellom barnehage og hjem. Foreldre er opptatt av eget barns trivsel og trygghet, men det har i tillegg stor betydning at de også bryr seg om de andre barna.

Figur 4: Modell som illustrerer ulike voksenstiler

I tillegg til autoritative voksne, har tilretteleggingen av det fysiske lekemiljø og dermed også tilrettelegging av leken, stor betydning for å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø i barnehagen. Miljøet må stadig være i bevegelse og endres i takt med barnas fysiske behov, interesser og leketemaer. Miljøet skal også stimulere og legge til rette for ulike former for kommunikasjon, problemløsning og språkutvikling. Å skape spennende møteplasser som stimulerer barns spontane samværsformer, bidrar til at barna bygger relasjoner, får felles lekereferanser og felles forståelse for lekens innhold. Dette er av stor betydning for å etablere vennskap med andre barn og opplevelsen av å være inkludert i fellesskapet.

1.1.1 Vårt mål for barnehagens leke- og læringsmiljø:

Vi er en inkluderende barnehage hvor alle barn opplever trygghet og mestring i sitt leke- og læringsmiljø

Dette målet skal ses i tett sammenheng med nasjonale sektormål, som også er målene i Plan for kvalitet i barnehagen:

- **Et inkluderende barnehagefellesskap med likeverdig kvalitet**
- **Kompetanseheving for ansatte**

Psykososialt miljø

I vår barnehage opplever alle et trygt lek- og læringsmiljø og å være en del av et inkluderende fellesskap

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage har vi et inkluderende fellesskap med rom for ulikheter, vi jobber forebyggende med fokus på vennskap, individ og gruppe	Vi legger til rette for at alle barn opplever tilhørighet, mestring og deltakelse i lek og fellesskap. Vi observerer og følger opp dynamikken i barnegruppen for å forebygge utenforskap og krenkelser. Vi er aktive, tilstedeværende voksne som støtter barna i samspill, lek og relasjonsbygging. Vi arbeider systematisk med å utvikle barnas sosiale kompetanse, empati og respekt for hverandre. Vi anerkjenner og verdsetter mangfold, og tilpasser innhold og aktiviteter til barnas behov, interesser og forutsetninger.
I vår barnehage har alle ansatte kunnskap om loven og plikter knyttet til et trygt og godt barnehagemiljø	Vi sikrer at alle ansatte har kjennskap til gjeldende lovverk og plikter gjennom regelmessig kompetanseheving. Vi har et fast fokus på forebygging, avdekking og håndtering av situasjoner som kan påvirke barns trivsel og trygghet. Vi bruker refleksjon, veiledning og erfaringsdeling som en del av det kontinuerlige kvalitetsarbeidet.

I vår barnehage har vi et autoritativt klima i møte med barn, familier og hverandre	Vi møter barn, foresatte og kollegaer med omsorg, respekt, tydelighet og anerkjennelse. Vi bygger trygge relasjoner gjennom aktiv lytting, tilgjengelighet og interesse for den enkelte. Vi setter tydelige og forutsigbare rammer som bidrar til trygghet og gode utviklingsmuligheter. Vi veileder barna med varme og positiv støtte, og fremhever ønsket atferd. Vi samarbeider på en åpen og respektfull måte for å skape et godt og inkluderende miljø for alle. Vi deler informasjon og gir rom for medvirkning gjennom daglig kontakt, foreldresamtaler og foreldremøter.
--	--

I vår barnehage samarbeider vi med foreldrene om et trygt og godt barnehagemiljø. Dette samarbeidet er avgjørende for å nå målet om et trygt og inkluderende barnehagemiljø. Hvordan det gjøres i vår barnehage står beskrevet i kapittel 6. Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning

Fysisk miljø

I vår barnehage legger vi til rette for et inkluderende og stimulerende fysisk lekemiljø - både inne i barnehagen, på barnehagens uteområde og i nærmiljøet.

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage har vi et inkluderende, fysisk stimulerende og fleksibelt lekemiljø inne i barnehagen med materialvalg og utstyr som inspirerer, er tilgjengelige og som inviterer til lek og samhandling.	Vi organiserer rom og lekemiljø slik at de inviterer til utforskning, lek, kreativitet og samspill. Vi sørger for at leker, materialer og utstyr er tilgjengelige for alle barn og tilpasset ulike alderstrinn og interesser. Vi observerer hvordan barna bruker miljøet og gjør justeringer for å fremme inkludering og deltakelse.
I vår barnehage møter barna variert og utfordrende terreng tilpasset alder og modenhet – på barnehagens uteområde og i nærmiljøet	Vi benytter nærmiljøet aktivt gjennom turer og utforskning av ulike naturområder. Vi gir barna erfaringer med variert terreng som stimulerer balanse, koordinasjon, styrke og utholdenhet. Vi tilrettelegger aktiviteter som utfordrer barna ut fra deres alder, interesser og forutsetninger. Vi oppmuntrer barna til å prøve nye utfordringer i trygge rammer og oppleve mestring. Vi bruker naturen som arena for lek, læring, nysgjerrighet og fellesskap.

Språkmiljø

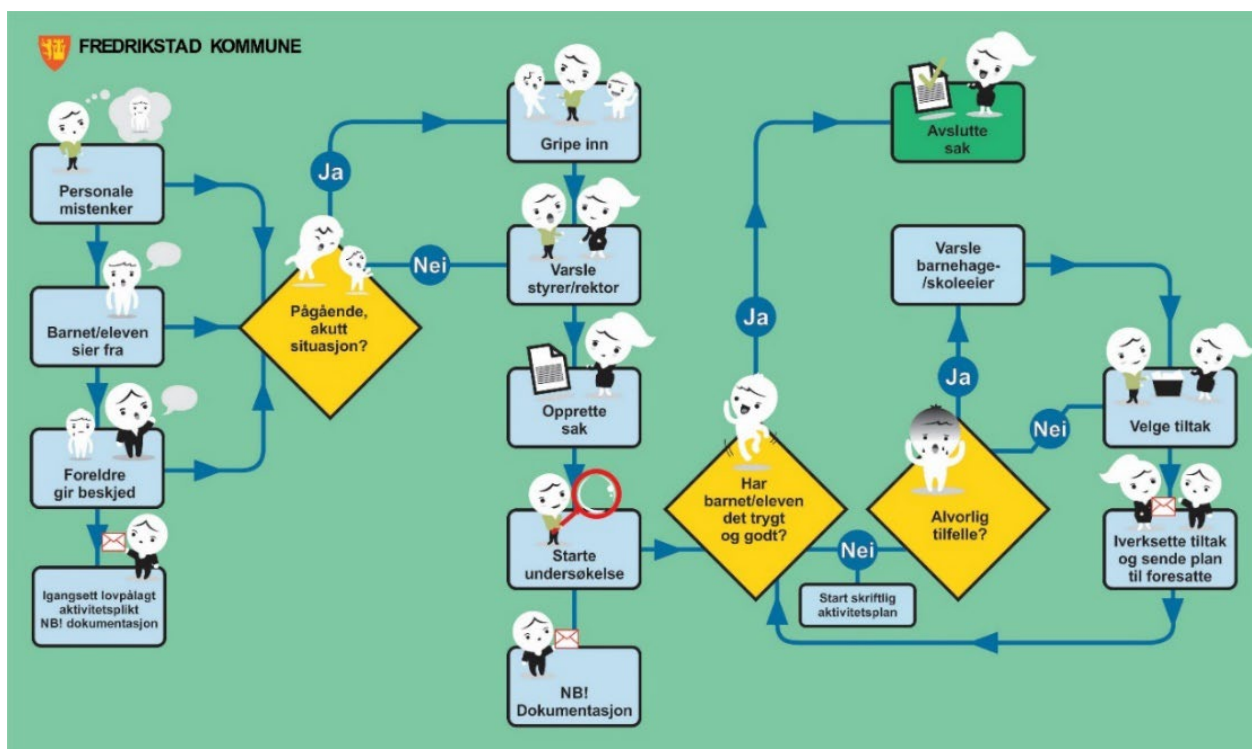
I vår barnehage skal språkarbeidet være lystbetont, preget av lek og gi rom for utforskning og undring

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage skaper vi et inkluderende og inspirerende språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke, språk og kommunisere med hverandre	Vi legger til rette for daglige samtaler der alle barn blir sett, hørt og oppmuntret til å uttrykke seg. Vi skaper et miljø som stimulerer til kommunikasjon, samspill og språklig nysgjerrighet. Vi bruker lek, aktiviteter og hverdagsrutiner som arenaer for språkutvikling. Vi legger til rette for at alle barn kan delta i fellesskapet ut fra sine forutsetninger.
I vår barnehage får barnet uttrykke tanker, følelser, ønsker, erfaringer, løse konflikter og skape positive relasjoner gjennom språk	Vi støtter barna i å sette ord på tanker, følelser og opplevelser. Vi veileder barna i å bruke språket til å løse konflikter og finne gode løsninger sammen. Vi oppmuntrer barna til å lytte til hverandre, ta andres perspektiv og vise respekt i kommunikasjon.
I vår barnehage er vi gode språkmodeller og vi videreutvikler barnas begrepsforståelse ved å bruke et variert ordforråd	Vi bruker et rikt og variert språk i samspill med barna gjennom hele dagen. Vi stiller åpne spørsmål som stimulerer til refleksjon, undring og samtale. Vi tilpasser språk og kommunikasjon til barnas alder, utvikling og forutsetninger.
I vår barnehage bruker vi varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer	Vi bruker høytlesing, fortelling, sang, rim, regler og samtaler som en naturlig del av hverdagen. Vi benytter bilder, konkrete, digitale verktøy og kreative uttrykksformer for å støtte kommunikasjon og forståelse.

3.5 Alle skal ha det trygt og godt

Hvordan vår barnehage jobber forebyggende slik at alle barn opplever et inkluderende, trygt og godt leke- og læringsmiljø, i tråd med barnehageloven § 41, er beskrevet ovenfor. Dersom det skulle vise seg at et barn ikke skulle ha det trygt og godt psykososialt miljø, har barnehagen en aktivitetsplikt i tråd med barnehageloven §§ 42-43. Aktivitetsplikten består av fem delplikter og er visualisert i skjemaet nedenfor:

- Følge med
- Gripe inn
- Melde fra
- Undersøke
- Sette inn tiltak

Figur 5: Flytskjema barnehagen aktivitetsplikt

Flytskjemaet viser hvordan barnehagen jobber hvis de får kjennskap til at ett eller flere barn ikke har et inkluderende og trygt leke- og læringsmiljø. Barnehagen har tilhørende skjemaer som skal benyttes når aktivitetsplikten igangsettes og hvis det skal lages en aktivitetsplan. Disse er tilgjengelig i Compilo (kvalitetssystemet vårt).

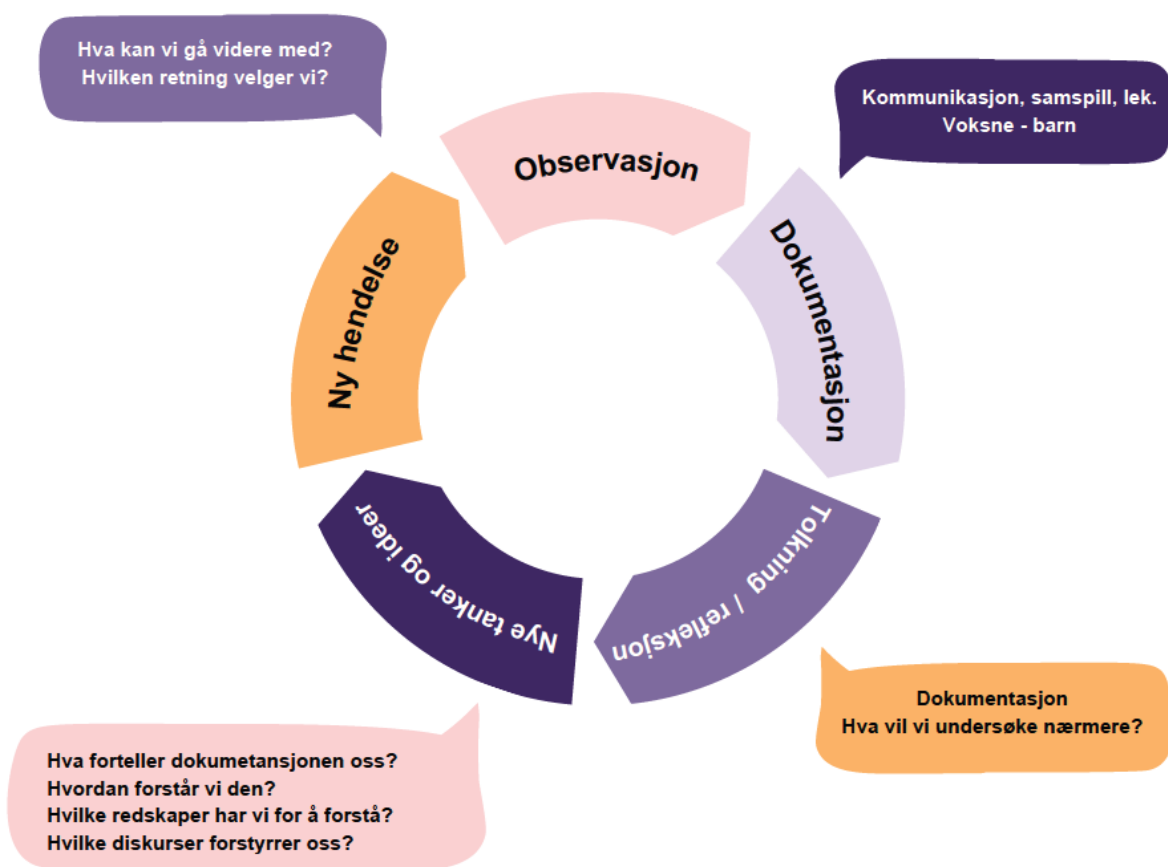
3 Barnehagens arbeidsmåter

4.1 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Vi arbeider kontinuerlig med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. (Rammeplanen, 2017)

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. **Pedagogisk dokumentasjon** er en arbeidsmåte som bidrar til å sikre vurderingsarbeidet – i tråd med barnehageloven og rammeplan. Pedagogisk dokumentasjon inneholder følgende faste elementer som observasjon, dokumentasjon, deling, refleksjon, tolkning og valg. Hensikten med pedagogisk dokumentasjon er å utfordre og videreutvikle personalets syn på barn, på læring og på kunnskap, ikke å vurdere og dokumentere ferdigheter og kunnskaper, trivsel og erfaringer hos enkeltbarnet.

Figur 6: Modellen viser bruken av dokumentasjon som pedagogisk arbeidsmåte

Dokumentasjon kan bidra til:

Barn

- Hjelp barna å huske tilbake til, og sette ord på aktiviteten/hendelsen – gi ny inspirasjon til leken
- Et verktøy for at barna skal ta del i videre planlegging og vurdering
- Barna får en opplevelse av at det de gjør er viktig – de blir sett og hørt. Bidrar til å fremme et positivt selvbilde
- Synliggjør at andre barn handler og har andre løsningsforslag enn dem selv

Personalet:

- Refleksjon og bevisstgjøring av egen praksis
- Lære mer om og reflektere rundt barns lærings-prosesser, tanker, meninger og relasjoner – utvikle vår evne til å SE
- Synliggjøre hva barna er opptatt av i hverdagen og rundt prosjekt vi arbeider med.
- Fungere som et løpende vurderingsverktøy – grunnlag for videre planer
- Se progresjon hos barn og ansatte – ved å se tilbake på prosesser

Foreldre:

- Synliggjøre barna sin hverdag- lek, læring og opplevelser
- Vise barnehagens innhold og arbeidsmåter
- Verktøy for videre samtale/ mellom barn og foreldre
- Utgangspunkt i foreldresamtaler

4.2 Fagområder

Rammeplan for barnehager har syv fagområder som barnehagen er innom i løpet av et år. I arbeid med fagområdene vil ofte flere områder være representert samtidig i prosjekt og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Periodevis vektlegges enkelte områder mer enn andre. Lek og barns rett til medvirkning påvirker innholdet i arbeidet med fagområdene. Fagområdene i barnehagen er stort sett de samme som barn senere møter i skolen.

Figur 7: Modell som viser fagområdene i rammeplanen

I arbeid med de ulike fagområdene

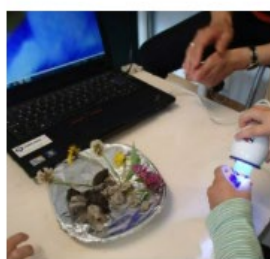
- får barna ulike erfaringer og opplevelser
- skapes det stemning og begeistring
- finner vi en riktig balanse mellom barne- og voksenstyrte aktiviteter
- skal vi være lydhøre for barns tanker og kunnskapssøking
- skal barn og voksne være nysgjerrige sammen, undrer oss og utvikler «vår kunnskap»

4.3 Digital praksis i barnehagen

Digital praksis i barnehagen handler om å bruke teknologi på en måte som støtter barns lek, undring og uttrykk. Teknologi skal bidra til å utvide barnas erfaringer og gi nye muligheter for utforsking, kommunikasjon og skaperglede. I dette kapitlet presenteres en helhetlig forståelse av digital praksis som en naturlig del av barnehagens pedagogiske arbeid, med vekt på profesjonsfaglige og etiske valg i møtet mellom barn og teknologi.

Digital praksis i barnehagen handler om hvordan ansatte bruker teknologi til å støtte lek, undring, utforsking, kommunikasjon og uttrykk, ikke om skjermbruk eller teknisk ferdighetstrening. Digitale verktøy skal åpne verden for barna og gi rom for magi, nye perspektiver og meningsfulle opplevelser.

Barnehagen skal bruke digitale verktøy på måter som fremmer lek, kreativitet og utforsking. Personalet skal delta aktivt sammen med barna, og teknologien skal inngå på en naturlig og balansert måte. Dette er i tråd med Utdanningsdirektoratets retningslinjer for digital praksis.

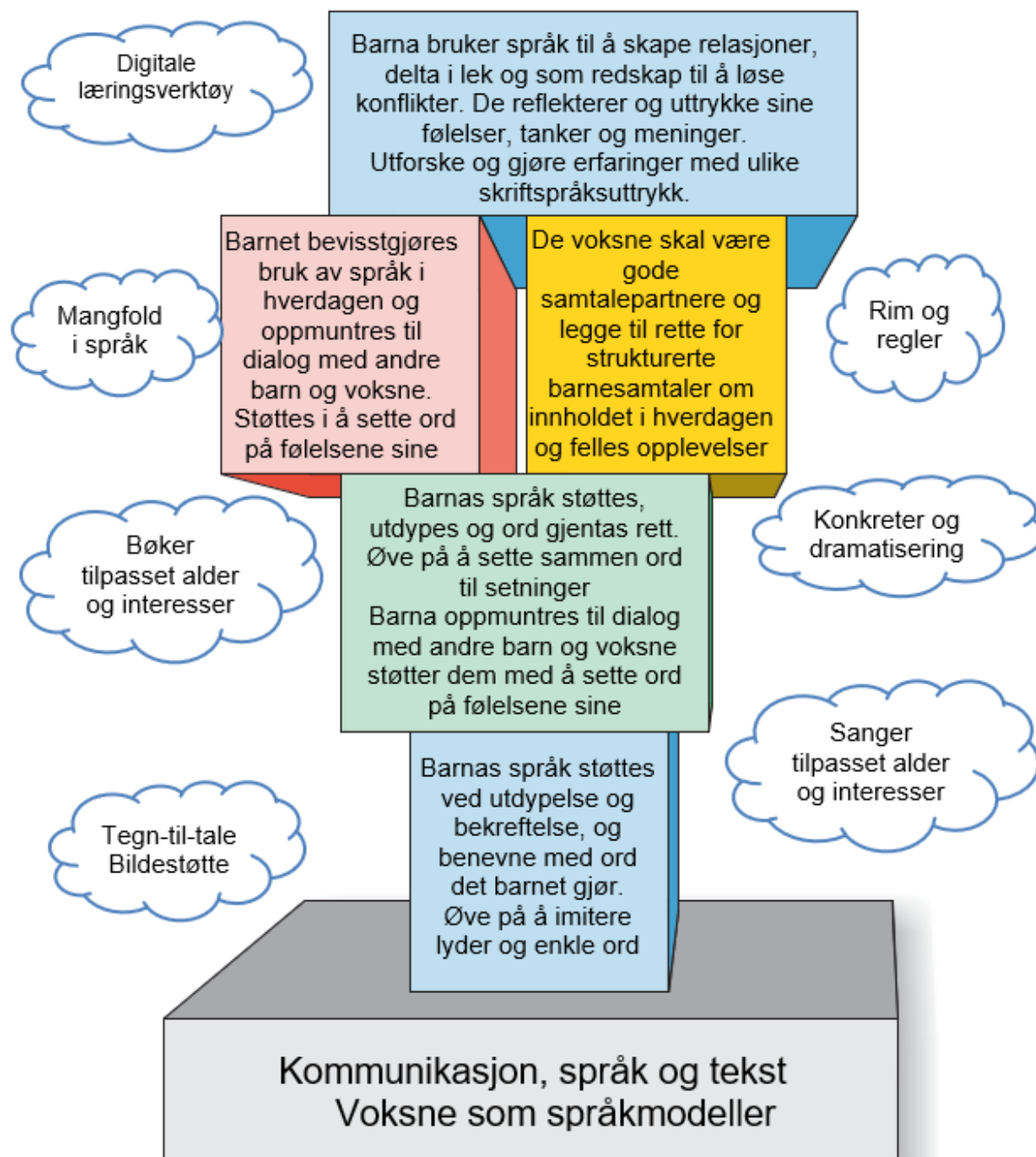

4.4 Progresjon i barnehagen

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Med bakgrunn i vårt syn på barn som kompetente og aktive utforskere i egne læringsprosesser, er vi opptatt av at progresjonen skal følge barnet og ikke alder. Det betyr at vi voksne må ha god kunnskap om det enkelte barn slik at vi kan gi hen utfordringer med utgangspunkt i deres nysgjerrighet, interesser og styrker. Vi tilrettelegger slik at barn har noe å strekke seg etter, støtter og stimulerer læringslysten, ser og bekrefter barna i mestringsøyeblikkene. Hvordan vi legger til rette for progresjon vil ha tett sammenheng med observasjoner og vurderinger vi gjør i hverdagen.

Gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, små og store grupper, leker, materialer og utforming av fysisk miljø, legger vi til rette for progresjon i barnehagen. Ved å være nærværende voksne i barnehagen, se barna og reflektere over vår praksis, skaper vi et miljø som vil fremme progresjon i lek, omsorg, danning og læring for både barn og voksne.

Eksempel på progresjon i barnehagen:

Figur 8: En illustrasjon av progresjon i barnehagen, her med eksempel "kommunikasjon, språk og tekst"

4 Overganger

Barnehagen er den første arenaen barna møter utenfor hjemmet og den er en del av det helhetlige utdanningsløpet. Hos oss dannes grunnlaget for videre læring. Samarbeid mellom hjem og barnehage ved oppstart og gjennom hele barnehagetiden, og etter hvert barnehage og skole er viktig for å skape en god overgang og sammenheng for videre utdanning.

5.1 Overgang hjem-barnehage

For de aller fleste barna er det en stor overgang å starte i barnehagen. Vi ønsker derfor å skape en sammenheng mellom hjemmet og barnehagen, og at overgangen skal være god for både barn og foreldre. Gjennom godt samarbeid med foreldrene kan vi bygge videre på tryggheten barnet har hjemmefra.

I overgangen fra hjem – til barnehage benytter vi oss av [Fredrikstadmodellen](#), som vektlegger betydningen av at omsorgspersonen er tilstede og aktiv i lek, aktiviteter og hverdagssituasjoner med barna i oppstarten.

Lekegrupper før oppstart i barnehagen

Fra april/mai måned inviteres nye barn og foreldrene til besøksdager for å bli kjent og leke med de andre barna og de voksne på avdelingen.

5.1.2 Oppstart i barnehagen

Barnet vil de første dagene ha faste kontaktpersoner - som sammen med foreldre skal sikre barnet en god start i barnehagen. Det legges opp til foreldreaktiv tilvenning. Foreldre inviteres til foreldremøte og førstegangssamtale før/ oppstart, eventuelt i løpet av de første dagene etter oppstart.

5.2 Overganger innad i barnehagen

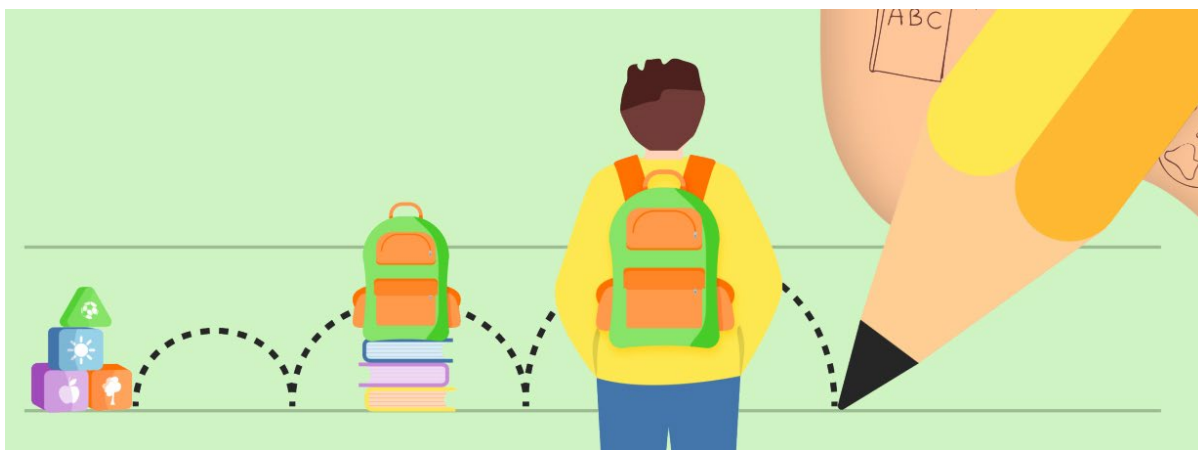
Vi starter intern overgangsperiode mellom avdelinger fra april/mai måned. Da besøker barn og personale, ukentlig, den barnegruppen og avdelingen de skal starte på til høsten. Det gjennomføres overgangssamtaler mellom pedagogene på gammel og ny avdeling og foreldre får tilbud om en samtale med ny pedagog før oppstart, eventuelt i løpet av de første dagene etter oppstart.

5.3 Overgang til skole og SFO

Det siste året i barnehagen jobbes det for at barna skal få en trygg og god overgang til skolen. Fredrikstad har en felles rutine som alle barnehagene og skolene følger i forbindelse med denne overgangen.

Noe av det viktigste arbeidet før skolestart er å kunne ta kontakt med andre på en positiv måte. Vi har fokus på lek, vennskap, samarbeid, konflikthåndtering og positiv sosial adferd. Hverdagslivets ferdigheter og selvstendighet, det å kle av og på seg selv, gå på toalettet og «å ta ansvar for seg selv» øves også på. På våren drar skolestarterne på tur og besøker skole/SFO med barnehagen og de inviteres på førskoledager sammen med foreldrene.

5 Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn gjennom daglig uformell kontakt og i avtalte mer formelle samtaler. På gruppenivå vil samarbeid og medvirkning skje gjennom forelderådet og samarbeidsutvalget. Hvordan vår barnehage jobber for å legge til rette for dette viktige samarbeidet kan dere lese i tabellen nedenfor.

Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagen og barn trenger trygge, tydelige og støttende foreldre. Foreldrekompasset er et program som legger til rette for økt kunnskap for foreldre, gjennom kunnskapsdeling og refleksjon sammen med andre foreldre. Programmet følger foreldre fra barnets første møte på helsestasjonen, gjennom barnehage og skole ut 10. trinn. På ett eller flere foreldremøter i året vil Foreldrekompasset bli gjennomført i vår barnehage. Mer informasjon på foreldrekompasset.no.

Figur 9: Illustrasjon Foreldrekompasset

Trygge foreldre møter barnet med åpne armer. De tåler barnets ulike følelser og tenker over hvordan de selv oppleves av barnet.

Tydelige foreldre tar ledelsen og viser vei. De setter grenser på en omsorgsfull måte, og vet at avgjørelser kan være upopulære og gode på samme tid.

Støttende foreldre prøver å forstå barnets opplevelser og følelser, og gir både trøst og oppmuntring. De lar barna prøve selv og hjelper til når det trengs.

Foreldresamarbeid

Alle ansatte møter foreldre som en ressurs, og bidrar aktivt til et godt samarbeid med hjemmet, samt støtter og styrker foreldre i foreldrerollen.

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage ser vi foreldre som ressurs gjennom å lytte, ha god kommunikasjon og gi anerkjennelse i hverdagen	Vi møter foreldre med respekt, åpenhet og anerkjennelse i den daglige kontakten. Vi legger til rette for en trygg og tillitsfull dialog der foreldrenes perspektiver og erfaringer blir verdsatt. Vi lytter aktivt til foreldrenes innspill og bruker dem i arbeidet med barnets trivsel og utvikling.
I vår barnehagen utveksler ansatte og foreldre informasjon om barnets utvikling, trivsel, erfaringer, læring og helse	Vi har jevnlig dialog med foreldre gjennom daglig kontakt, foreldresamtaler og foreldremøter. Vi oppfordrer foreldre til å dele informasjon som er viktig for barnets omsorg, læring og utvikling. Vi samarbeider om å identifisere og følge opp barnets behov på en helhetlig måte. Vi ivaretar taushetsplikt og personvern i all informasjonsutveksling.
I vår barnehage samarbeider vi med foreldrene for et godt og trygt barnehagemiljø	Vi bygger samarbeidet på gjensidig tillit, respekt og felles ansvar for barnas trivsel. Vi involverer foreldrene i arbeidet med å fremme et inkluderende, trygt og godt barnehagemiljø. Vi tar foreldrenes innspill og bekymringer på alvor og følger opp disse på en profesjonell måte. Vi informerer om barnehagens rutiner, verdier og arbeid knyttet til et trygt og godt psykososialt miljø.

Barnets beste

Barnehagen skal ha barnets beste som grunnlag for alle valg og handlinger i det pedagogiske arbeidet.

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage iverksetter vi kunnskapsbaserte tiltak, og har en praksis som bidrar til at barnet med sin familie får rett hjelp til rett tid	Vi observerer, vurderer og følger opp barnets utvikling og behov på en systematisk måte. Vi setter inn tidlige og målrettede tiltak når det oppstår bekymring knyttet til barnets trivsel, utvikling eller læring. Vi evaluerer tiltakene jevnlig og justerer dem ut fra barnets behov og utvikling. Vi samarbeider med aktuelle instanser når det er nødvendig for å sikre helhetlig støtte til barnet og familien.
I vår barnehage har vi et anerkjennende og aktivt foreldresamarbeid, slik at samtykke innhentes tidligst mulig for å etablere et godt samarbeid med ulike tjenester - til barnets beste	Vi tar opp bekymringer på en tidlig, tydelig og omsorgsfull måte i dialog med foreldrene. Vi informerer foreldrene om muligheter for samarbeid med relevante hjelpetjenester når dette vurderes som hensiktsmessig. Vi innhenter samtykke i tråd med gjeldende rutiner og lovverk for å sikre et godt tverrfaglig samarbeid. Vi samarbeider med foreldrene og aktuelle instanser for å finne løsninger som ivaretar barnets beste og fremmer barnets utvikling, trivsel og mestring.

6 Bærekraft, mat og helse = livsmestring

Livsmestring handler om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Barna skal få øve på å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Dette starter vi å øve på i tidlige alder, og det henger i tillegg tett sammen med arbeidet for inkluderende, trygt og godt barnehagemiljø. I barnehagen jobber vi på flere felt innenfor bærekraftig utvikling som påvirker hverandre og som er faktorer som påvirker barnas evne til å mestre livet sitt.

Rammeplanen sier at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Det skal også skapes en økonomisk bevissthet rundt forbruket vårt og fordeling av ressurser i samfunnet. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Det legges til rette slik at barna kan lære gode holdninger, verdier og vaner som er i tråd med bærekraftig utvikling og livsmestring. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Vår barnehage følger [Helsedirektoratets anbefalinger om mat og måltider i barnehagen](#).

I vår barnehage har vi fokus på bærekraft, mat og helse i et livsmestringsperspektiv

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage skal vi bidra til at barna blir kjent med seg selv, kroppen sin og utvikle bevissthet om egne og andres grenser	Vi støtter barna i å sette ord på egne tanker, følelser og opplevelser. Vi samtaler med barna om kropp, følelser, vennskap, grenser og respekt for hverandre. Vi lærer barna å kjenne etter og uttrykke egne behov og grenser på en trygg måte. Vi veileder barna i å respektere andres grenser og vise omsorg i samspill med andre.
I vår barnehage har vi en bærekraftig og miljøvennlig praksis som etablerer gode vaner for barna	Vi lærer barna å vise respekt for naturen gjennom gode opplevelser og erfaringer ute. Vi praktiserer «sporløs ferdsel» og tar vare på naturen når vi er på tur. Vi arbeider aktivt med kildesortering og involverer barna i miljøarbeidet.
I vår barnehage legger vi til rette for helsefremmende aktiviteter, psykisk og fysisk,	Vi legger til rette for daglig fysisk aktivitet, lek og bevegelsesglede både inne og ute. Vi har fokus på gode hygienevaner som håndvask og smitteforebygging i hverdagen.

	Vi støtter barnas psykiske helse gjennom trygge relasjoner, mestringsopplevelser og tilhørighet. Vi arbeider for å styrke barnas selvfølelse, selvstendighet og tro på egne evner. Vi bidrar til et miljø preget av omsorg, glede, inkludering og respekt.
I vår barnehage har vi måltider som fremmer helse, mat- og måltidsglede, gode samtaler og fellesskapsfølelse hos barna	Vi legger til rette for rolige og hyggelige måltider som gir rom for gode samtaler og samvær. Vi oppmuntrer barna til å prøve ulike matvarer og utvikle et positivt forhold til mat. Vi bruker måltidene som en arena for læring, språkstimulering og sosial kompetanse.

Kildehenvisning

[Lov om barnehager](#)

[Rammeplanen for barnehager \(2017\)](#)

[Kommunedelplan Oppvekst – Fredrikstad kommune 2021-2032](#)

[Plan for kvalitet i barnehagen 2023-2027](#)

[Helsedirektoratet](#)

Boken: *Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole* (2022) av Pål Roland

Programmet «Være sammen»: Pål Roland/Ingunn Størksen «Alle barn på jorden har den samme rett!» 2 utgave, 1 opplag 2012

Vedlegg

- 1. Barnehagens årshjul 2026/2027.

Vedlegg 1 Årshjul - Hva skjer i barnehageåret 2026/2027

August

03: Nytt barnehageår starter

Tilvenning

12,13,14: Planleggingsdager. Barnehagen stengt

September

Brannverns uke 38

22: Foreldremøte små og store barns avdelinger kl. 17.30-20.00 (egen invitasjon kommer)

Oktober

Uke 40: Skolens høstferie

22: Markering i anledning FN – dagen (24), foreldrearrangement (egen invitasjon kommer)

30: "Uhu-fest"

November

19: Planleggingsdag. Barnehagen stengt

Desember

01: Julegrantenning, foreldrearrangement (egen invitasjon kommer)

04: Ekstra julelunsj for barna

11: Lucia markering

18: Nissefest

Uke 52: Skolens juleferie.

Januar

04: Oppstart etter jul og nyttår.

Februar

05: Samefolkets dag

12: Karneval og samefolkets dag.

Uke 8: Skolens vinterferie

Mars

09: Barnehagedagen, tema «Lesing og leseglede».

19: Påskelunsj og Rockesokk markering (21)

24. Barnehagen stenger kl. 12.00

25-30: Påske – barnehagen stengt

April

Mai

06: Kristi himmelfart – barnehagen stengt

07: Planleggingsdag - barnehagen stengt

14: Vi markerer nasjonaldagen i barnehagen

17: Nasjonaldag/ 2 pinsedag – barnehagen stengt

19: Fotografering i barnehagen

26: Foreldremøte nye barn kl. 17.00-18.30

Juni

17: Sommerfest med barn og foreldre i regi FAU (egen invitasjon kommer)

18: Regnbuefest (egen invitasjon kommer).

Juli uke: 28,29,30: Barnehagen sommerstengt.

